

M

odelljärnvägs- magasinet

Bilaga till nummer 18

Ombyggnad av Märklin Traxx-lok

Av *Anders Lattermann*

Trix med Traxx • Vi gör ett nytt systembyte (ur MJ-magasinet nr 3/2010)
Mot mörkare tider – tänd extraljusen på Märklin och Trix Hector Rail (ur MJ-magasinet nr 8/2011)

Observera att tidsangivelser m.m. i texterna anger förhållanden när de skrevs.

Märklins Hector Rail 241-lok ombyggt till Trixutförande, rullande på SMJ:s bana. Foto: *Anders Lattermann*.

Trix med Traxx

Vi gör ett nytt systembyte

Anders Lattermann

ACME har gjort Hector Rails 241-lok med individnummer 001 och 002 och Roco har gjort 004. Dessa lok finns både för tvåräls och treräls. Nyligen släppte Märklin individ 003 till lågt pris men någon Trixversion har inte kommit, så den får man göra själv!

Den som kör modernt kan vilja ha samtliga fyra lokindivider som kommit ut i modell och då är denna ombyggnad intressant. Den är också riktigt enkel att göra, det handlar mest om att byta underrede mellan två lok.

Du behöver ett Märklin Hector Rail lok med artikel nummer 36602. Det kostar hos svenska handlare drygt tusen kronor.

Du behöver också ett Trix BR185 DB-lok med artikelnummer 22761. Det är mycket möjligt att Trix BR 185-lok med andra artikelnummer passar men det är av

mig otestat. Loket 22761 kostar också runt tusen kronor. Det verkar inte finnas hos svenska handlare i någon stor utsträckning men tyska eBay kryllar av dem. Eftersom garantin försvinner när vi bygger om loket så gör det ju inget att utgå från ett begagnat lok.

Följande behöver göras • Skruva bort kåpan som sitter med en skruv undertill. Dra flatkablarna till belysningen ur sina svarta kontakter på kretskortet. Ta det mycket lugnt när du gör detta och vicka och dra försiktigt ut dem. Bänd sedan upp belysningsarmaturen och buffertbalken som är en enhet (du ska bända rakt uppåt, inte framåt). Jag använde en Morakniv som var lagom slö, den kom bra in mellan buffertbalken i plast och metallunderredet.

Gör detta på båda loken. Sedan är det bara att flytta dessa delar mellan underredena och trycka fast dem igen. Flatkablarna

na ska stickas in i sina kontakter. Detta är återigen ett arbete att göra mycket försiktigt, det är väldigt lätt att knäcka kabeln och då går den av. Jag använde pincett. Greppa så nära stiftkanten som möjligt, så att brytvinkeln blir minsta möjliga, och pressa försiktigt in den. När det är klart är det bara att skruva på kåporna igen.

När du sätter tillbaka den röda kåpan får du vara försiktig med belysningen fram där lysdioderna sitter. Kolla så att kretskortet de sitter på inte har släppt från sin hållare. Det är bara dubbelhäftande tejp som håller fast allt. Om det inte sitter bra så finns en risk att du skadar eller till och med knäcker loss de små lysdioderna när du sätter tillbaka kåpan eftersom ljusledarna då kommer för nära lysdioderna.

Och med det som avslutning är det klart, du har nu ett rött Märklin DB-lok som du kan sälja och ett Trixlok Hector Rail 241 003 som du kan köra med! ♣

2014 tillägg: Med ett Trix Hobbylok Green Cargo Re eller Cargonet Traxx slipper du byta belysningarna mellan loken, då de redan har samma mått. Istället behöver du flytta plogarna mellan loken då de har fel färg. Dessa pillas loss försiktigt nedåt med en kniv!

Lite fakta om loket du får:

Det har inget lyse bakåt, endast framåt och det är med ett väldigt gult sken. Underredet är lite sparsamt detaljerat men kåpan ser helt okey ut tycker jag. Eftersom man mest ser loken snett uppifrån så blir helhetsintrycket fullt acceptabelt och loket gör sig bra bredvid Rocos och ACME:s lok. Här finns också stora möjligheter för den som vill att superdetaljerna. Trixchassit har på kretskortet en inbyggd dekoder som klarar fyrsiffriga nummer. Det finns plats för en högtalare på undersidan

av underredet och det verkar finnas plats i inne i loket för en större dekoder. Det som krånglar till det är den speciella belysningen sitter i kretskortet som även innehåller dekodern så det blir lite pill att lösa den biten [se föregående artikel]. Detta var också anledningen till att jag inte köpte lösa Trix hjulaxlar att byta till: det kretskort med inbyggd dekoder som sitter i Märklins Hector Rail 241-lok kan inte DCC utan enbart Märklins digitalsystem. Och ska man köpa även kretskortet som reservdel är man snabbt uppe i rätt mycket pengar.

Trix blir Märklin och Märklin blir Trix. Här är båda loken, nedan med kåporna avmonterade och belysningarna lossade. Nu återstår bara att flytta belysningarna mellan underredena och trycka fast dem igen samt skruva på kåporna. Kan det bli mycket enklare?

Mot mörkare tider –

Anders Lattermann

tänd extraljusen på Märklin och Trix Hector Rail!

Ovan från vänster: Original gula ljus, släckta ljus, röd slutsignal, fem lampor på halvljus, två på helljus samt dito med tänd hyttbelysning.

Märklin och Trix Hobby-lok har inbyggda enkla dekoder och gula lampor, vilket är lite trist. Allt sitter dessutom på ett enda kretskort vilket gör att det är svårt att ändra, extra trist alltså. Men flera firmor har kommit till räddning med utbyteselektronik. I den här artikeln ska vi byta till just en sådan. Häng med!

För oss svenskrallare finns Hector Rail 241.003 *Organa* som modell från Märklin (Nr 36602). Loket är i deras hobbyserie vilket gör det billigt, runt 1100 kr. (Det går förresten att bygga om till tvåräls Trix-utförande, som vi visade i MJ-magasinet nummer 3/2010.)

Under hösten ska både Märklin och Trix komma med Cargonet- och Re-lok. Vad vi vet är de exakt lika Hector Rail-loket inuti och bör alltså gå att bygga om på samma sätt.

Ombyggnad: Nya strålkastare

1 • Så här ser ett Märklin/Trix Hobby-lok ut inuti. Dekodern är integrerad på kretskortet och går inte att byta. För att få bort kåpan så sitter en skruv på undersidan.

2 • Det första vi ska göra är att skruva ut de fyra skruvarna i varje hörn. Ta bort belysningskablarna. Vi kommer inte att använda dessa saker mer men ta det försiktigt om du av någon anledning vill ha kvar dem som reservdelar. Ljusledarna är lätta att skada, om du viker dem så går de av. Vi behöver också löda bort sladdarna från boggierna samt motorn.

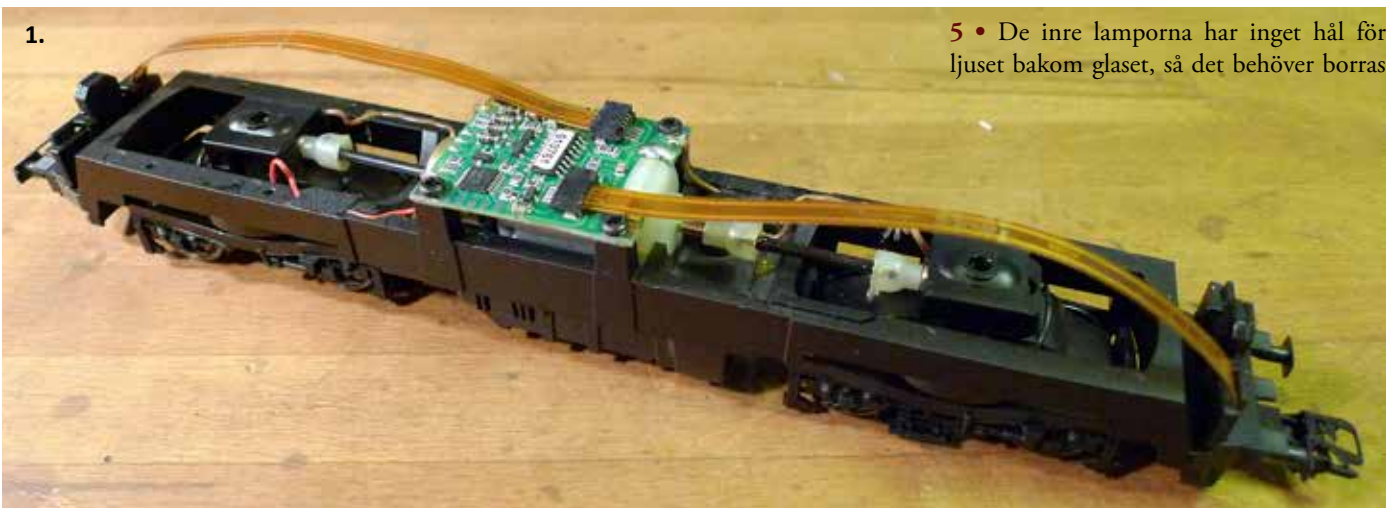
3 • Det nya kretskortet med sina belysningskort (allt kommer färdigt ihoplött) ser ut så här. I förgrunden till höger ser vi det gamla originalkretskortet som vi nu har tagit loss.

4 • Nu är det nya kretskortet monterat. Du behöver löda dit sladdarna och motorn samt skruva fast det hela.

1.

5 • De inre lamporna har inget hål för ljuset bakom glaset, så det behöver borraras

upp. En 1,8 mm borrar gör jobbet alldeles utmärkt men 1,5 mm går också om det är vad du har. Du behöver ta bort glaset innan du borrar, det är bara att trycka ut försiktigt bakifrån.

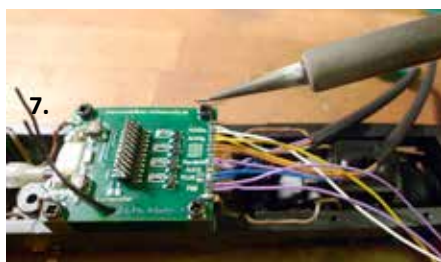

6 • Den nya belysningen limmas på plats med till exempel snabblim. Låt det för säkerhets skull torka i 24 timmar innan du sätter på kåpan. Ångor från snabblim som torkar kan nämligen få den genomskinliga plasten i fönstren att bli mjölkig. Sedan är det bara att trycka ner en dekoder i den 21-poliga kontakten så är det klart att åka.

Komplement 1: Förarhyttsbelysning

7 • Det finns förarhyttsbelysning att köpa som tillval. Sladdarna till den måste du själv löda dit på kretskortet. Det är trångt så det behövs en lödkolv med tunn spets. Den som vill ha ljud ska också notera de två svarta kablarna som kommer upp genom hålet i kretskortet, de ska till högtalaren.

8 • Förarhyttsbelysningen inlimmad. Tänk på att inte stänga in snabblim nära genomskinlig plast, montera helst bort rutorna om du vill använda snabblim. Jag tog *Pattex/Plastic Padding Repair Extrem* istället (finns på Clas Ohlson med flera ställen).

9 • Förarhytten återmonterad. Det är endast toppstrålkastarens "plupp" som håller den på plats. Den trycker du ut från baksidan. Notera att jag filat upp två jack för kablarna till hyttbelysningen. Jag lackerade även mina förarhytter med matt färg på insidan för att de skulle bli snyggare än den blanka plasten. Du kan också montera en förargubbe om du vill. Klart!

Komplement 2: Ljuddekoder

10 • Du behöver en 20 mm högtalare samt en hållarbygel som har reservdelsnummer 207649. Jag var tvungen att slipa bort den lilla upphöjningen på mitten på bygeln, annars krökte den sig för mycket. Det är enkelt fixat med en nagelfil. Sladdarna får du löda dit och trä in i det hål som redan finns.

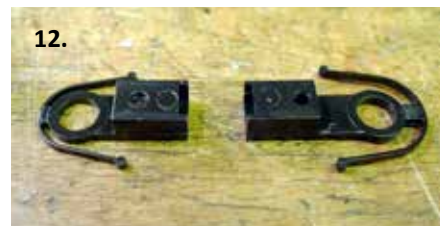

11 • Löd fast högtalarkabeln (svarta på bilden) på kretskortet på de två lödpads som finns där. Jag har monterat en Loksound 3.5-dekoder. Som synes sticker den ut rätt långt över kanten, vilket gör att kablarna riskerar ta i svänghjulet till motorn. Jag löste det genom att klippa till en bit 0,2 mm plåt och sätta en tejp på för att isolera den och sedan lossa skruvarna lite, skjuta in den och dra fast igen. På så sätt fick jag en "hylla" som sladdarna vilar mot.

Komplement 3: Korta ner kopplen

12 • Märklin-/Trix-loken har ingen kortkoppelkulis. Koppelfickorna sitter dessutom väldigt långt ut, vilket gör att första vagnen efter loket kommer lite väl långt ifrån. Det finns en kortare koppelhållare som går att använda, nummer E345760 (tiopack). Du får böja ut "vingarna" lite men i övrigt passar den bra.

13 • Du behöver en skalpell eller liknande för att få bort koppelhållaren. Plogarna är inte heller snygga på dessa hobbylok. Den som vill kan fila bort plogarna och limma på snyggare från något annat lok. Alla plogar till TRAXX 185.2-lok bör passa oavsett fabrikat. Jag har hittills njöt mig med att byta koppelhållaren. Fixa till plogarna tänkte jag passa på att göra i höstmörket innan snön kommer. Riktigt bra belysning har jag ju redan! ❀

Tipsruta

Det finns liknande kretsar till många lok, så det kan vara värt att se om det finns ny och bättre elektronik att köpa.

Den krets vi använt i artikeln kommer från www.modellbau-schoenwitz.de/de/Modelleisenbahn/Elektronik/Lok-Umbausets, och kostar 36,50 Euro (ca 335 kr; pris 2014); frakt tillkommer. Du behöver *Umbauset für H0 Br185 Decoderadapter und Beleuchtung* samt en av förarhyttsbelysningarna under den. Du väljer mellan gul, kallvit eller varmvit.

Det finns flera tillverkare:

www.epocheiii.de
www.pcb.x-train.de

Märklin har själva hakat på trenden och säljer utbyteskretsar med ljuddekoder. De har nummer 60949 för ellok (se mer på www.maerklin.de under "Service"; slå in respektive artikelnummer).